36. kutsub ELi, tema liikmesriike ning OSCE praegust ja tulevast eesistujat üles jätkama dialoogi OSCE õigusraamistiku teemal ning meelde tuletama vajadust võtta viivitamata vastu rahvusvahelise juriidilise isiku, õigusvõime ning privileegide ja immuniteetide konventsiooni projekt – see samm ei mõjuta OSCE kohustuste praegust iseloomu, vaid tugevdab tema identiteeti ja mainet ning lahendab ühtlasi mitmed OSCE töötajate praktilised probleemid, eriti kui nad töötavad kriisipiirkondades;

37. leiab, et Euroopa Parlamendi president tuleks kutsuda tippkohtumisest osa võtma ja palub Euroopa Ülemkogul talle kutse saata;

38. leiab, et parlament peaks OSCEga suhete tugevdamise huvides vaatama läbi oma osalemise OSCE parlamentaarse assamblee töös ning uurima võimalust luua selles assamblees alaline delegatsioon, et olla OSCE ja OSCE parlamentaarse assamblee tegevusega paremini kursis;

*

* *

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, OSCE liikmesriikidele ja OSCE peasekretärile.

Demograafilised probleemid ja põlvkondadevaheline solidaarsus

P7_TA(2010)0400

Euroopa Parlamendi 11. novembri 2010. aasta resolutsioon demograafiliste probleemide ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta (2010/2027(INI))

(2012/C 74 E/05)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma 14. märtsi 1997. aasta resolutsiooni komisjoni aruande kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile, mis käsitleb demograafilist olukorda Euroopa Liidus 1995. aastal ([1]);

— võttes arvesse oma 12. märtsi 1998. aasta resolutsiooni komisjoni aruande kohta, mis käsitleb demograafilist olukorda (1997) ([2]);

— võttes arvesse oma 15. detsembri 2000. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta „Euroopa igale vanusele – heaolu ja põlvkondadevahelise solidaarsuse edendamine" ([3]);

— võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut pealkirjaga „Silmitsi demograafiliste muutustega – uus põlvkondadevaheline solidaarsus" (KOM(2005)0094);

— võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni demograafiliste väljakutsete ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta ([4]);

— võttes arvesse oma 6. septembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa tulevase sotsiaalse mudeli kohta ([5]);

— võttes arvesse oma 20. mai 2008. aasta resolutsiooni edusammude kohta võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise valdkonnas ELis (direktiivide 2000/43/EÜ ja 2000/78/EÜ ülevõtmine) ([6]);

([1]) EÜT C 115, 14.4.1997, lk 238.
([2]) EÜT C 104, 6.4.1998, lk 222.
([3]) EÜT C 232, 17.8.2001, lk 381.
([4]) ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 131.
([5]) ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 141.
([6]) ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 23.

Neljapäev, 11. november 2010

— võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa demograafilise tuleviku kohta ([1]);

— võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemise kohta ELis ([2]);

— võttes arvesse oma 2. aprilli 2009. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest ([3]);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus" (KOM(2006)0571);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Põlvkondadevahelise solidaarsuse edendamine" (KOM(2007)0244);

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. märtsi 2007. aasta arvamust „Perekond ja demograafiline areng" ([4]) ja selle põhiettepanekut, mille kohaselt peaksid liikmesriigid allkirjastama Euroopa perepoliitika pakti;

— võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Euroopa demograafiline tulevik: faktid ja arvandmed" (SEK(2007)0638);

— võttes arvesse Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse väljaandeid „Innovatiivsed õppemeetmed eakamatele töötajatele" ([5]), „Töö ja vananemine. Uued teooriad ja empiirilised väljavaated" ([6]), „Kutsehariduse ja koolituse moderniseerimine: raporti Europe Synthesis neljas aruanne kutsehariduse ja koolituse uurimistöö kohta" ([7]), ning „Pakkumine ja nõudmine kutseoskuste alal Euroopas. Keskpikk prognoos kuni aastani 2020" ([6]);

— võttes arvesse komisjoni 2008. aasta demograafiaalast aruannet vananeva ühiskonna sotsiaalsetele vajadustele vastamise kohta (SEK(2008)2911);

— võttes arvesse komisjoni ja majanduspoliitika komitee (vananemise töörühma) ühisaruannet „2009. aasta aruanne rahvastiku vananemise kohta: ELi 27 liikmesriigi majanduslikud ja eelarveprognoosid (2008–2060)";

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 25 ja 34, milles sätestatakse selgesõnaliselt eakate õigus elada väärikat ja iseseisvat elu ning osaleda ühiskonna- ja kultuurielus ning õigus sotsiaalkindlustushüvitistele ja sotsiaalteenustele, millega pakutakse eakatele kaitset;

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 21, millega keelatakse selgesõnaliselt igasugune diskrimineerimine vanuse tõttu;

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest (KOM(2008)0426) ja parlamendi seisukohta selles küsimuses;

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 3;

([1]) ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 75.
([2]) ELT C 9 E, 15.1.2010, lk 11.
([3]) ELT C 137 E, 27.5.2010, lk 68.
([4]) ELT C 161, 13.7.2007, lk 66.
([5]) Cedefop Panorama Series, 159. Luxembourg, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2008.
([6]) Luxembourg, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2010.
([7]) Cedefop Reference Series. Luxembourg, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2009.

— võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel ([1]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0268/2010),

A. arvestades, et inimväärne ühiskond põhineb põlvkondadevahelise õigluse põhimõttel;

B. arvestades, et põlvkondadevaheliste suhete soolisele mõõtmele tuleb tähelepanu pöörata;

C. arvestades, et palju rohkem on vaja teha laialt levinud ebaõiglase diskrimineerimise lõpetamiseks, millega eakad inimesed nii tööhõive kui ka kaupadele, hoonetele ja teenustele juurdepääsu puhul ainult oma vanuse pärast tihti kokku puutuvad;

D. arvestades, et eakate vanuselise diskrimineerimise ning eakate sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vahel on tugev seos;

E. arvestades, et paljudel eakatel inimestel on ka invaliidsus, mistõttu nad võivad sattuda mitmekordse diskrimineerimise ohvriks;

F. arvestades, et demograafilised muutused on avaldanud tugevat mõju era- ja tööelule ning seda eriti naiste puhul, kusjuures teenuste puudulikkus, sotsiaaltoetuste ebapiisavus, tööturule pääsemise aeglus ja vaevalisus, pikaajaline töötamine ebakindlatel või ajutistel töökohtadel ning noortele paaridele pakutava toe puudulikkus kuuluvad nende põhjuste hulka, miks noored lükkavad edasi pere loomist ja laste saamist;

G. arvestades, et majandus ja ühiskond vajavad oma eesmärkide saavutamiseks kõikide põlvkondade elukogemust, panust ja ideederikkust;

H. arvestades, et demograafilised muutused võivad komisjoni hinnangul muuta põhjalikult rahvastiku koostist ja vanuselist struktuuri, mistõttu 0–14-aastaste noorte arv väheneb 2050. aastaks 100 miljonilt (1975. aasta näitaja) 66 miljonile, töötava elanikkonna arv kulmineerub 331 miljoni inimesega u 2010. aastal ja väheneb seejärel ühtlaselt (umbes 268 miljonini 2050. aastaks), samal ajal kui eeldatav eluiga tõuseb ajavahemikul 2004–2050 kuus aastat meeste puhul ja viis aastat naiste puhul ning üle 80-aastaste inimeste arv tõuseb 4,1 %-lt 2005. aastal 11,4 %-ni 2050. aastal;

I. arvestades, et ELi 2020. aasta strateegia tööhõivemäära puudutavate ambitsioonikate eesmärkide kohaselt tuleks 20–64-aastaste naiste ja meeste tööhõivemäära 2020. aastaks suurendada 75 %-ni, seistes samal ajal silmitsi demograafiliste probleemidega;

J. arvestades, et demograafilist muutust on võimalik suunata ja sellega toime tulla, kui selleks tehakse piisavalt ettevalmistusi ja kõik suhtuvad sellesse tõsiselt; arvestades, et demograafilise küsimusega tuleks tegeleda pikaajalisi strateegilisi eesmärke silmas pidades ning tuleks astuda samme ebaõiglase vanuselise diskrimineerimise probleemiga tegelemiseks;

([1]) EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16.

Neljapäev, 11. november 2010

K. arvestades, et demograafiliste muutuste ajastul on lapsevanemate roll eriti tähtis, kuna nad peavad täitma nii töötaja kui ka (kaas)vanema kohustusi, kusjuures tuleks ära hoida olukord, kus see kahekordne koormus langeb ainult naiste õlgadele;

L. arvestades, et me seisame praegu silmitsi kahe kriisiga – noorte suure töötusega ja pensionisüsteemide rahastamise kahtluse alla seadmisega –, ning arvestades, et neid nähtusi tuleb käsitleda koos, tehes tööd sotsiaalsete õiguste suurendamise nimel ja selle nimel, et kaasata noored paremini rikkuste loomisse ja majanduse elavdamisse; arvestades, et vastavalt Regioonide Komitee arvamusele (CdR 97/2009) tuleb meie vananevas ühiskonnas noorust käsitleda väärtusliku ja ühiskonnale äärmiselt vajaliku ressursina, mida saab ja tuleb kasutada sotsiaalsete ja majanduslike eesmärkide saavutamiseks;

M. arvestades, et kuigi põlvkondadevahelise õigluse ja ebaõiglase diskrimineerimise lõpetamise põhivahendid on liikmesriikide käes (pensionisüsteemid, eelarve, võlad, tervishoid ja kompleksne rehabilitatsioon), saab EL siiski teha olulisi algatusi järelevalve, parimate tavade vahetuse ja tegevuskavade kaudu ning kontrollida ELi vanuselise diskrimineerimise vastaste õigusaktide rakendamist ning kiita heaks uued olulised diskrimineerimisvastaste õigusaktide eelnõud, mis muudaksid ebaseaduslikuks vanuselise diskrimineerimise juurdepääsu osas kaupadele, hoonetele ja teenustele;

N. arvestades, et üle 60 aasta vanuste inimeste osakaal Euroopa Liidus kasvab edaspidi kiiremini kui kunagi varem, kusjuures selle elanikkonnarühma kõige suuremat paisumist on oodata aastatel 2015–2035, mil see iga aasta suureneb kahe miljoni inimese võrra;

O. arvestades, et vanuseline diskrimineerimine kahjustab põlvkondadevahelist solidaarsust, ning kuigi selline diskrimineerimine on aluslepingute kohaselt keelatud, esineb seda siiski laialdaselt, mis piirab oluliselt nooremate ja eakate töötajate juurdepääsu tööturule, sotsiaalkindlustusele ja teatavatele teenustele,

Põhialused ja eesmärgid

1. peab õiglust ja põlvkondadevahelist solidaarsust samatähenduslikuks, mõistab põlvkondadevahelise õigluse all kasu ja koormuse ühtlast, mõistlikku ja teadlikku jaotamist põlvkondade vahel ning peab üldist solidaarsust Euroopa koostöö üheks põhiväärtuseks;

2. on seisukohal, et põlvkondade toimiv kooselu rajaneb sellistel põhiväärtustel nagu vabadus, õigused ja solidaarsus, õiglus ja noore põlvkonna omakasupüüdmatu toetus ning seda peavad iseloomustama vastastikune austus, jagatud vastutus, valmisolek aktsepteerida põhiõigusi, millele igal inimesel ja ELi kodanikul on õigus, ja hoolivus ning samuti individuaalne planeerimine, sealhulgas tugevam kohustus võtta omaks konstruktiivne ennetav käitumine tervisevaldkonnas;

3. on seisukohal, et väljavaade elanikkonna arvukuse kahenemisele 2050. aastaks võib kaasa tuua surve vähenemise keskkonnale ja pakkuda võimalust säästvaks arenguks, mis omakorda vajab ennetavat poliitikat, et kohandada vastavalt ruumilist planeerimist, elamumajandust, transporti ja kogu muud infrastruktuuri;

4. tõdeb, et rõõmustaval kombel pikeneb järjest inimeste eluiga, seejuures on nad kauem aktiivsed ning võtavad enesekindlalt ja südilt ühiskondlikust elust osa; on seisukohal, et eeldatava eluea pikenemine on areng, millega ei tohiks kaasneda töötajate õiguste vähenemine; märgib samuti, et sündimuse tase on liikmesriikides juba aastakümneid madal ning kui sellele olukorrale kiiresti ei reageerita, võib see kaasa tuua liiga suure koormuse järeltulevatele põlvkondadele ja jaotuskonfliktid; rõhutab, et need probleemid võivad olla oluline tegur, mis annab tõuke koormuse õiglasema jagamise ning hõlmavamate ja kvaliteetsemate sotsiaalkindlustussüsteemide loomise suunas;

5. on seisukohal, et eri põlvkondade vajadusi arvestava poliitika eesmärgiks peaks olema põhialuste, õiguste ja vahendite loomine, et pidada avatud ja ausat põlvkondadevahelist dialoogi, millest võidavad kõik osapooled, ning seega ka selliste vahendite loomine, mis võimaldaksid põlvkondadevahelist õiglast jagamist;

6. rõhutab, et eakad inimesed – ka juhul kui nad kannatavad puuete all – ja pensionieale lähenevad töötajad ei ole majandusele ja ühiskonnale koormaks ega takista töömeetodite ajakohastamist, vaid vastupidi – nad on oma kogemuste, saavutuste, teadmiste ja töökoha suhtes üles näidatud suurema lojaalsuse tõttu kasulikud ja toodavad olulist lisandväärtust; peab tähtsaks võidelda igat liiki eelarvamuste ja diskrimineerimise vastu mis tahes ühiskonnarühma suhtes ning teha tööd sellise ühiskonna nimel, kus eakaid koheldakse võrdselt kui põhiõigustega inimesi; märgib, et ELi eakate poliitika rajaneb põhimõttel „ühiskond kõigile", millest tulenevalt peavad kõik ühenduse eakate poliitika raames plaanitavad meetmed igati toetama selle arusaama kinnistumist; on veendunud, et kõigis liikmesriikides tuleb tagada eri vanuses inimestele igakülgne võimalus osaleda aktiivselt ühiskonnaelus nende east sõltumatult; juhib tähelepanu asjaolule, et tulevik sõltub noortest ning poliitikakujundajad peavad seega arvesse võtma ühiskonna moderniseerimist ja kõigi kaasatust;

7. palub demograafiliste probleemide ja solidaarsuse käsitlemisel pöörata erilist tähelepanu soolistele küsimustele, sest meeste ja naiste vahelised suhted kujundavad inimeste elutsüklit sünnist vanaduseni, mõjutades seda, millised ressursid ja võimalused on kättesaadavad ja milliseid strateegiaid eri eluetappides järgitakse;

8. rõhutab, et ELi majandus vajab demograafiliste muutustega toimetulekuks ettevõtteid, mille kõrge konkurentsvõime tagavad madalad maksud, vähene bürokraatia ning ümberkujundatud riiklik sektor; on seisukohal, et konkurentsivõimeline ja uuendusaldis erasektor on oluline tegur uute töökohtade loomisel igas põlvkonnas;

9. arvestades, et kodanikuühiskond, kirikud ja mittetulundusühingud on aegade jooksul pidevalt tegutsenud selle nimel, et tagada toetusmeetmete pakkumine nii perekondadele kui ka kõikidele puudustkannatavatele kodanike rühmadele ja kindlustada nende sotsiaalne areng; on seisukohal, et nende kaasamine toetusmeetmete kavandamisse ja rakendamisse rikastab sotsiaalse ja põlvkondadevahelise solidaarsuse valdkonnas võetavaid poliitikameetmeid kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega;

10. märgib, et demograafiliste muutuste tõttu eksisteerib märkimisväärne hulk võimalikke eakaid vabatahtlikke, mis on meie ühiskonnas siiani kasutamata ressurss; kutsub komisjoni üles edendama võimalusi eakatele vabatahtlikele ja töötama välja programmi „Aktiivsed eakad", et suurendada suurte kogemustega eakate arvu, kes sooviksid töötada vabatahtlikena, mis võib toimuda paralleelselt programmiga „Aktiivsed noored" ja seda täiendada, ning lisaks toetama eriprogramme põlvkondadevahelise vabatahtliku tegevuse ja juhendamise valdkonnas;

Läbipaistvuse algatus

11. kutsub komisjoni ja nõukogu üles kehtestama teabevahendina põlvkondade bilansse ning edasi arendama kõikides liikmesriikides ja ELi tasandil Eurostati säästva arengu näitajaid, et luua usaldusväärsed mudelid ja prognoosid iga põlvkonna maksevoogude, hüvitiste ja koormuse kohta;

12. pooldab kohustuslikku mõjuhinnangut põlvkondade vaatekohast, mis ELi ja riiklikul tasandil tooks välja seaduste mõju põlvkondadevahelisele õiglusele ja võimaldaks pikaajalist kulude ja tulude analüüsi;

13. kutsub komisjoni üles esitama praeguste põlvkondade elustrateegiate kavandamiseks eraldi aruannet praeguste suundumuste kohta seoses ülalpeetavuse määra ja järsult langenud sündivusega liikmesriikide kodanike puhul, kellel on kõrge hinna (ning tööjõuga seotud õigusnormide) tõttu raske ligi pääseda ka katseklaasiviljastamisele, ning kõigi nende protsesside finantsmõju kohta;

14. palub Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudil sooliste ja vanuseliste näitajate alusel jälgida ja analüüsida põlvkondadevahelisi suhteid;

Haridus- ja tööhõivepoliitika

15. on veendunud, et iga vanuserühma avatud ja õiglane juurdepääs haridusele ja tööle on eri põlvkondade vajadusi arvestava poliitika tuum ning heaolu, iseseisvuse ja jätkusuutlikkuse alus;

Neljapäev, 11. november 2010

16. on seisukohal, et Euroopa Liidu vananevat ühiskonda arvestades tuleb aktiivselt püüelda inimeste tööturule toomise ja seal hoidmise poole kõigis vanuserühmades, ka eakate inimeste osas; peab oluliseks on leida tasakaal inimestele piisava kindlustunde pakkumise ning töötamise ja tulu teenimise motivatsiooni säilitamise vahel; usub, et kõrgema oskuste taseme saavutamiseks tuleb kindlustada kõigile ühiskonnagruppidele võimalikult kvaliteetne haridus ja senisest paremad võimalused elukestvaks õppeks;

17. on seisukohal, et eakate töötajate olukorda arvestav tööhõivepoliitika tähendab uute vormide leidmist töö korraldamiseks ettevõtetes, paindlike mooduste soodustamist, mis võimaldaksid järk-järgulist pensionile jäämist, stressi vähendamist, töötingimuste parandamist ning diskrimineerimisvastaste tavade edendamist töölevõtmise ja kutseõppe valdkonnas;

18. rõhutab, et demograafiliste muutuste tõttu seisab EL silmitsi inimressursside haldamise probleemiga, mis eeldab täielikku tööhõivet soodustava ennetava poliitika järgimist;

19. tunnistab, et töö on enamat kui teenistus ning et nii noored kui ka eakad inimesed aitavad peresisese ja ühiskondliku tööga suurel määral kaasa meie ühiskonna inimlikule kujundamisele ning teenuste ja töökohtade stabiliseerimisele, ning palub valitsustel hõlbustada ja tunnustada ühiskondlikku tööd, kohalike kogukondade moodustumist, kogukonna- ja peresisest hooldust ning kiiresti lahendada õigusliku vastutusega seotud küsimused;

20. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid, et tunnustada nähtamatut ja mitteametlikku tööd, mida põlvkondadevahelise solidaarsuse valdkonnas teevad igas vanuses pereliikmed (peamiselt naised), hoolitsedes eakate ja noorte pereliikmete eest, kes vajavad õiguslikul, sotsiaalsel ja majanduslikul tasandil hoolt (eriti sotsiaalkindlustuse, ametialase kvalifikatsiooni, sissetulekute ning naiste ja meeste võrdsete võimaluste valdkonnas), nagu kirjeldatakse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni 8. detsembri 2008. aasta raportis;

21. on veendunud, et ebaõiglane vanuseline diskrimineerimine töökohas on laialt levinud ning et selle probleemi osas tuleb võtta kiiresti rohkem meetmeid, eelkõige rakendada kõikides liikmesriikides tõhusamalt ELi 2000. aasta võrdse tööalase kohtlemise direktiivi 2000/78/EÜ ning võtta täiendavaid, õigusloomega mitteseotud meetmeid tagamaks, et eakad inimesed oleksid oma õigustest teadlikud ning neil oleks vajadusel juurdepääs toele ja õigusabile;

22. tunnistab, et eakad naised on tööturul sageli otsese või kaudse diskrimineerimise ja mitmekordse diskrimineerimise objektiks ning et see probleem tuleb nõuetekohaselt lahendada;

23. märgib, et juurdepääsuks tööturule on eakatel inimestel kõigepealt vaja töökohta jõuda ning seepärast peab tähtsaks, et võimalikult kiiresti antakse heakskiit ja hakatakse rakendama praegu kavandatavat diskrimineerimisvastast direktiivi, mis keelab vanuselise diskrimineerimise juurdepääsul kaupadele, hoonetele ja teenustele;

24. on arvamusel, et ei ole õige sundida eakaid töötajaid vastu nende tahtmist suvaliselt kokku lepitud pensioniea tõttu töötamist lõpetama; seetõttu kutsub liikmesriike üles uuesti kaaluma kohustusliku pensioniea äramuutmist, sest see ei lase jätkata töötamist nendel, kes sooviksid seda teha, kuid alles tuleks jätta pensioniiga, mis laseb pensionile jääda neil, kes seda tahavad, saades sealjuures pensionit ja pensionile jäämisega seotud hüvitisi;

25. on seisukohal, et tööjõu ühekülgne noorendamine ei too kaasa suuremat innovaatilisust, nagu sageli väidetakse, vaid tegelikult on tegemist kulude vähendamisega kogenud ja seega kõrgelt tasustatud töötajate koondamise abil, mis kujutab endast kogemuste, teadmiste ja oskuste raiskamist, eriti juhul, kui eakate inimeste koolitamine annaks suuremat kasu, sest nad püsivad kauem samal ametikohal;

26. on arvamusel, et kõik pensionieaga seotud meetmed peaksid põhinema asjaomaste isikute vajadustel; tunnistab vajadust paindlikumate pensionisätete järele, milles oleks arvestatud üksikisikute vajadusi vananeva tööjõu tingimustes ja mis vastaksid tööturu nõudmistele; kutsub liikmesriike üles nende vajaduste täitmiseks seadma tähtsuselt esikohale sotsiaalkindlustuse süsteemide arendamise ja täiustamise;

27. peab kahetsusväärseks, et inimeste teenistuskäik muutub mõnes liikmesriigis ajutise töö ning ilma korraliku palga ja sotsiaalsete õigusteta tähtajaliste töölepingute kasvu, samuti deklareerimata töö, ebakindla töö, juhutöö ja tööpuuduse tõttu üha muutlikumaks ja ebakindlamaks, ning et suurem osa töökohti on eakatele raskesti kättesaadavad; tunnistab, et töötamisele, õppimisele, hooldamisele ja vabatahtlikule tööle kulutatud ajavahemikud täiendavad vastastikku üksteist ning annavad kasuliku kogemuse igas vanuses inimestele; märgib, et lisaks mõjub ebakindla tööhõive selline suurenemine halvasti praeguse põlvkonna majanduslikule kindlustatusele ning suurendab seega järgmiste põlvkondade koormust; märgib siiski, et paljud sõltumatu töötamise vormid, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine, paindlik tööaeg, osaajatöö ning eri tüüpi ajutine töö võivad olla elulise tähtsusega tegurid, mis aitaksid paljudel eakatel inimestel suurendada oma sissetulekut või hakata saama töötasu näiteks siis, kui neil on oma lähimate pereliikmete või sõprade suhtes hooldamiskohustusi;

28. on veendunud, et turvaline paindlikkus võib aidata tööturge avatumaks, reageerimisaltimaks ja kaasavamaks muuta ning sellega saab kergendada üleminekut tööelu eri etappide vahel eriti siis, kui see toetub põlvkondadevahelisele solidaarsusele ja jagatud vastutusele ning arvestab kõigi vanuse- ja sissetulekurühmade erinevaid nõudmisi ja vajadusi; rõhutab, et tuleb tagada asjakohast koolitust, töötajate õiguste kontrolli ja perekonnaelu austamist võimaldavate kooskõlastatud mehhanismide rakendamine; märgib, et ühtlasi hõlmab turvaline paindlikkus ka terviklikke elukestva õppe strateegiaid ning moodsaid, asjakohaseid ja säästvaid sotsiaalkindlustussüsteeme;

29. rõhutab, et tuleb täielikult tagada kindlustunne karjääri- ja koolitusvõimaluste osas; igaühel peab olema võimalus elada täisväärtuslikku tööelu ning omandada õigus täielikule pensionile;

30. rõhutab, et elukestev õpe peab olema kõigi haridusmeetmete keskmes ja kõigi põlvkondade, ametiasutuste ja ettevõtete ülesandeks; kutsub seetõttu liikmesriike üles toetama kutseõppesüsteeme, eriti kui nende täienduseks pakutakse praktilist koolitust, mis võib tähendada õpipoisiks olemist;

31. nõuab tungivalt, et EL järgiks tõhusat poliitikat, mis võimaldaks vanemaealistel töötajatel tööturule jääda ega lubaks neid vanuse tõttu diskrimineerida;

32. nõuab, et edendataks lähenemisviisi, milles võetakse arvesse vananemist töökohas nii noorte tööleasumise kui eakate töötajate töölt lahkumise seisukohast, ning töötataks välja selle üksikasjad, eelkõige kasutades järkjärgulise pensionilejäämise võimalusi, arvestades seejuures erinevate töökohtade raskusastmega ning töö-, tervise- ja ohutustingimustega;

33. on veendunud, et inimressursside optimaalne haldamine, pakkudes esialgset väljaõpet ja elukestvat õpet, on majandustegevuses osalejate ja eelkõige kutsevaldkondade ülesanne, kes peaksid nägema ette oma vajadusi seoses tööhõive ja koolitusega;

34. juhib tähelepanu asjaolule, elukestvat õpet peab saama tõendada diplomite ja tõenditega, et töötajad sellest täit kasu saaksid; juhib tähelepanu vajadusele hakata üldiselt kasutama omandatud oskuste tõendamise tava;

35. teeb ettepaneku teostada eakate töötajate elukestva õppe struktuurides osalemise suhtes süstemaatilist järelevalvet ning kajastada seda statistikas;

36. teeb ettepaneku näha eakatele töötajatele ja töötutele ette täiendavad stiimulid, et nad osaleksid elukestva õppe programmides eesmärgiga kindlustada oma ametialast positsiooni või pöörduda edukalt tagasi tööturule;

37. nõuab, et igas vanuses naisi kaasataks suuremal määral elukestva õppe programmidesse;

38. märgib, et hinnangute kohaselt kujuneb demograafiliste muutuste tõttu aktiivsete ja mitteaktiivsete inimeste suhteks 2030. aastaks 2:1; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama pereliikmest hooldajate rolli tulevikus ning arendama sel eesmärgil välja poliitilised algatused, mis võimaldaksid naistel ja meestel saavutada tasakaalu ametialaste ja hooldamiskohustuste vahel;

Neljapäev, 11. november 2010

39. rõhutab, et demograafiliste muutustega ei tohi põhjendada sotsiaalsete õiguste ja teenuste üldist vähendamist, vaid see on, vastupidi, väljakutse tänasele ühiskonnale, ning need õigused ja teenused peavad olema tööelus aktiivsete ja mitteaktiivsete põlvkondade vahel tasakaalustatult jaotatud; nõuab tungivalt, et liikmesriigid lihtsustaksid sotsiaalõigusnorme, et muuta need paindlikumaks, kergemini juurdepääsetavaks ning nii tööandjatele kui ka töötajatele kergemini mõistetavaks;

40. on seisukohal, et Euroopa Komisjon peaks toetama uute algatuste rakendamist, mis ELi olemasolevate poliitiliste vahendite ja programmide kaudu edendavad aktiivset, tervet ja väärikat vananemist;

Euroopa noortegarantii algatus

41. rõhutab, et noorte tööpuudus kuulub kõige pakilisemate probleemide hulka, sest sellega kaasnevad võimaluste puudumine, sotsiaalne tõrjutus, kasvavad sotsiaalkulud ja väärtuslike inimressursside raiskamine, mis on kahaneva sündivuse ja süveneva põlvkondadevahelise õiglusetuse oluline sotsiaalne põhjus; rõhutab vajadust kahandada ajavahet, mis tekib noorte üleminekul ühest õppeasutusest teise ja pärast kooli lõpetamist töö saamisel; märgib, et on väga oluline tagada noorte sotsiaalne kaasatus, anda neile võimalus omandada sobiv elukutse ning edendada noorte seas ettevõtlust;

42. rõhutab vajadust luua noorte jaoks pikaajalised väljavaated ning ergutab komisjoni ja liikmesriike võtma meetmeid, mis edendaksid noorte liikuvust õpingute ajal ja nende osalemist heatasemelistel praktikatel; rõhutab lisaks vajadust luua noortele rohkem töökohti ja tagada nende täielik osalus ühiskonnaelus, investeerida noortesse ja neid mobiliseerida, et uus põlvkond saaks täielikult kasutada oma õigusi ja säilitaks väärikuse;

43. rõhutab, et noorte tööpuudus ning eelkõige piirkondade ebavõrdne areng takistab territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamist;

44. rõhutab, et demograafilistest muutustest tulenevalt tekib oskustööjõupuudus, mida aitaksid suuresti ületada hea väljaõppega naistöötajad; selleks on vaja, et riik ja tööandjad muudaksid oma suhtumist ning võtaksid meetmeid üld- ja töötingimuste paremaks kohandamiseks naiste vajadustele;

45. rõhutab, et eritähelepanu tuleks pöörata noorte kutsetegevuse alustamisele ning soodustada igati nende edukat tööturule tulekut, sest ebaõnnestunud kutsetegevuse alustamine võib jätta noorele jälje kogu eluks ja edaspidiseks tegevuseks tööturul;

46. palub, et nõukogu ja komisjon teeksid erilisi jõupingutusi ja töötaksid välja konkreetsed meetmed – mille hulka peaks kuuluma Euroopa noortegarantii –, et pakkuda noortele pärast maksimaalselt neljakuulist töötust töökohta, praktikakohta, täiendusõpet või tööga ühendatud väljaõpet, tingimusel, et asjaomased noored ise pingutavad oma integratsiooniprotsessi nimel;

47. peab vajalikuks pakkuda noortele töötutele nõuandeid, juhatust ja abi, et nad saaksid uuesti (või esimest korda) tööle asuda; samasugune abi tuleks tagada neile, kes õpivad või kavatsevad õppima asuda, et nad saaksid oma karjääri kavandada täie teadmisega töövõimaluste kohta;

Üle 50-aastastele suunatud Euroopa tööhõivepakti algatus

48. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles hoolt kandma, et ELi 2020. aasta strateegia laiendamisel saavutataks järgmised eesmärgid:

i) tagada üle 50-aastaste töötajate täielik tööhõive kuni ametlikku pensioniikka jõudmiseni ja saavutada vähemalt 55 % tööhõive;

ii) kaotada stiimulid nt ennetähtaegselt pensionile jäämiseks, mis kahjustab sotsiaalkindlustuse süsteeme, jagab koormuse ebavõrdselt ega ole seetõttu säästlik;

iii) võidelda vanuselise diskrimineerimise vastu;

iv) kehtestada riigipõhised sihid eakate töötajate koolituse ja elukestva õppe osas vanuserühmade ja soo kaupa ning sellega tõsta täiendusõppes osalemise määra eri põlvkondade seas; muuta koolitus eakate töötajate jaoks kättesaadavamaks sellega, et seatakse sisse tööandja poolsed soodustused/preemiad eakatele töötajatele, kes jätkavad haridusteed pärast 50. eluaastat;

v) võidelda vanuselise diskrimineerimise vastu töökohal ja koolitamisel ning luua stiimuleid üle 60-aastastele töötajatele, et nad jääksid tööturule ning annaksid oma teadmised ja kogemused edasi järgmistele põlvkondadele; kutsub seetõttu liikmesriike üles võtma vastu asjakohased õigusaktid, mille eesmärk on edendada selliste isikute töölevõtmist;

vi) toetada puudega eakate (taas)integreerimist, toetudes komplekssele rehabilitatsioonile, mis võtab võrdselt arvesse bioloogilist ja füüsilist keskkonda, selle asemel, et liigitada need inimesed „puudega isikuteks",

Vanuselise juhtimise algatus

49. väidab, et eakate inimeste konkurentsivõime tööturul sõltub algatustest tervishoiu valdkonnas, sissetuleku ning rahaliste ja mitterahaliste hüvitiste tasemest võrreldu pensioni ja muude pensionilejäämisega seotud hüvitistega, täiendusõppest, tööaja korraldusest, töötajate sõltumatusest ja võimalusest ise valikuid teha, töö ja eraelu paremast tasakaalust, tööga rahulolust ja juhtimisstiilist, samuti mõistlike abinõude tagamisest vastavalt direktiivile 2000/78/EÜ ning juurdepääsu osas; väidab, et tööturu osapooled peaksid sellised algatused ühiselt välja töötama, vajaduse korral kõikide töötajate jaoks, ning komisjon ja liikmesriigid peaksid neid edendama;

50. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid õhutama ettevõtteid kehtestama vanuselise juhtimise strateegiat, mis mõjuks positiivselt nende konkurentsivõimele, kuna see võimaldab kasutada eakate töötajate kogemusi ja eriomadusi;

51. soovitab sotsiaalpartneritel, tööandjatel ja liikmesriikidel tagada üle 50-aastastele töötajatele võimalus, et neid edutatakse kuni karjääri lõpuni;

Põlvkondade tandemi algatus

52. nõuab konkreetseid algatusi, et edendada tööprotsessis eri vanuses töötajatest koosnevaid meeskondi, soovitab selliseid algatusi tegevaid ettevõtteid toetada ja silmapaistvaid projekte esile tõsta, tõendamaks, et põlvkondade segunemine suurendab konkurentsivõimet ja võimaldab ühtlasemat majanduskasvu;

53. teeb ettepaneku võtta konkreetseid meetmeid, et luua uus ettevõtluskultuur inimressursside haldamise valdkonnas, selleks et liikuda eakate töötajate töölevõtmise suunas ning kehtestada seos kõnealuse lähenemisviisi ja ettevõtete sotsiaalse vastutuse vahel;

54. on veendunud, et liikmesriigid saaksid suurendada riiklike tööhõiveametite tõhusust eakate töötute huvides, pakkudes sotsiaaltöö ja ühiskondlikult kasuliku töö võimalusi;

Inimväärse pensioni algatus

55. on veendunud, et igal töötajal on õigus pensionile minna, kui ta jõuab ametlikku pensioniikka, mille iga liikmesriik on kehtestanud kooskõlas sotsiaalpartneritega ja järgides riiklikke tavasid; on seisukohal, et otsus pärast ametlikku pensionikka jõudmist tööelu mitte jätkata ei tohi mõjutada õigust vanaduspensionile ega muid sotsiaalseid õigusi;

Neljapäev, 11. november 2010

56. kutsub nõukogu ja liikmesriike üles hiljemalt 2012. aastal erapooletult läbi vaatama ja tühistama vanusepiirangud kutsetöös ja volituste täitmisel või laenude andmisel ja kindlustuslepingute sõlmimisel; kutsub nõukogu ja liikmesriike üles uurima eakate raskusi laenu saamisel;

Aktiivsena vananemise algatus

57. kutsub komisjoni üles läbi vaatama tervena vananemisega seotud meetmed ning esitama 2011. aastal tegevuskava, et:

— edendada eakate inimeste väärikust, tervist, elukvaliteeti ja iseseisvust;

— võimaldada neile juurdepääsu tervishoiuteenustele sõltumata sissetuleku suurusest;

— tuua välja terviseohud isikute puhul, kes lõpetavad järsku igasuguse töise tegevuse ning

— rõhutada terviseprobleemide ennetamise tähtsust, mis eeldab, et liikmesriigid toetavad tervislikke eluviise ja võtavad asjakohaseid meetmeid suitsetamise, alkoholi väärtarbimise, ülekaalulisuse ja muude olulisemate terviseriskide vähendamiseks,

58. väljendab heameelt, et paljud kodanikuühiskonna organisatsioonid on 29. aprilli kuulutanud põlvkondadevahelise solidaarsuse päevaks, ning kutsub komisjoni üles koostama ettepanekut, et 2012. aasta kuulutataks aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aastaks, millega rõhutatakse eakate inimeste panust ühiskonda ning luuakse võimalusi noorte ja eakate inimeste koostööks;

59. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid võtma aktiivsena vananemise oma järgmiste aastate prioriteetide hulka; rõhutab, et sinna peaksid kuuluma eelkõige sobivate raamtingimuste loomine eakate inimeste potentsiaali ärakasutamiseks, uudsete lähenemisviiside väljatöötamine tegevuseks ja abiteenuste personali asjakohane väljaõpe;

60. on seisukohal, et aktiivsena vananemist tuleks vaadelda naiste ja meeste kogu tööelu hõlmava jätkusuutliku tööalase konkurentsivõime laiemast perspektiivist, ning selleks, et julgustada eakaid töötajaid tööturule jääma, tuleb eelkõige parandada töötingimusi ja kohandada neid eakate inimeste tervisliku seisundi ja vajadustega, võidelda vanuselise diskrimineerimisega, ajakohastada eakate oskusi, tagades asjakohase juurdepääsu elukestvale õppele ja koolitusele, ning vaadata läbi maksu- ja toetussüsteemid, et tagada tõhusad stiimulid kauem töötamiseks;

61. on seisukohal, et liikmesriigid ja EÜ peaksid kasutama kõiki avatud koordinatsiooni meetodi, tööhõivestrateegia ja muude ühenduse vahendite ja programmide võimalusi ning edendama aktiivsena vananemist struktuurifondidest, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondist saadava rahalise toetuse abil;

62. on seisukohal, et liikmesriigid ja EÜ peaksid kasutama olemasolevaid nõuande- ja poliitikakomiteesid, sealhulgas sotsiaalkaitsekomiteed, tööhõivekomiteed, majanduspoliitika komiteed ja rahvastikuküsimusi käsitlevat eksperdirühma, et hoida aktiivsena vananemine ELi ja liikmesriikide tegevuskavades prioriteetsel kohal;

63. palub nõukogul ja liikmesriikidel võtta kiiresti meetmeid, et tagada kõigile inimväärne pension, mis ei tohiks mingil juhul jääda allapoole vaesuspiiri;

64. kutsub komisjoni üles viima läbi uuringut eakate töötajate tööturul aktiivse osalemise tõhususe ja eeliste kohta, võttes arvesse sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkust, tootlikkuse ja majanduskasvu edendamist ning võitlust sotsiaalse tõrjutuse vastu;

Ühitamispoliitika

65. rõhutab, et sellise olukorra vältimiseks, kus vananeva ühiskonna suurenenud hooldevajaduse tõttu langeb naistele ebaproportsionaalselt suur koormus, tuleb kõigis liikmesriikides tagada töö ja hooldekohustuste ühitamise võimalus nii meestele kui ka naistele ning nende kohustuste võrdne jagamine naiste ja meeste vahel; ühtlasi rõhutab, et selleks on vaja pakkuda hinnalt jõukohaseid ja kvaliteetseid hooldusteenuseid, paremat haridust, laste hooldust ja isapuhkust ning edendada osaajaga töötamist meeste seas;

66. rõhutab, et eakatel inimestel on sageli perekonnas oluline roll, kuna nad hoolitsevad laste eest koolivaheaegadel ja pärast kooli ning et selline panus on väga väärtuslik nii üldises mõttes kui majanduslikust seisukohast;

67. tunnistab vajadust võtta meetmeid, et parandada mitte ainult ema sünnituspuhkuse, vaid ka töötavale isale antava sünnituspuhkuse ja lapsehoolduspuhkuse reguleerimise korda;

68. juhib tähelepanu asjaolule, et kogu ELis tuleks luua stiimulid sündivuse suurendamiseks, sest teisiti ei saa Euroopa vananemise probleemi lahendada;

69. julgustab liikmesriike võtma püsivaid pikaajalisi kohustusi perekondade toetuseks, nt täiendavate hüvitiste võimaldamine vanematele, eriti lisameetmed üksikemade toetuseks ning maksusoodustused lastesõimedele, vabatahtlikele, koostöö- ja heategevusorganisatsioonidele; on seisukohal, et parimaid tavasid tuleks vahetada Euroopa Perede Liidu ning teiste asjaomaste platvormide ja organisatsioonide raames; kutsub liikmesriike üles võtma töötajate toetuseks kasutusele täistööajal või osalisel tööajal põhinevad stimuleerivad puhkusesüsteemid, et vanemad saaksid laste eest hoolitseda ja nende õigused oleksid ettevõttesse naastes säilinud;

70. kutsub liikmesriike üles eakate ja puudega inimeste eest hoolitsevate inimeste hoolduskoormuse vähendamiseks ja nende tööleasumise toetamiseks arendama liikmesriikides välja integreeritud hooldussüsteeme;

71. toetab õigust osalisele tööajale, tööpaiga paindlikkusele ja töötaja vajadustega kohandatud tööajale, sobivat korda seoses rasedus- ja sünnituspuhkuse, lapsehoolduspuhkuse ja peretoetustega ning töökoha jagamist ja kodus töötamist (kusjuures säilib sotsiaalkindlustuse kõrge tase), kui meetmeid, mis aitavad kaasa hooldus- ja töökohustuste ühitamisele;

72. peab eelkõige soolise mõõtme kontekstis üliolulisks põlvkondadevahelise solidaarsuse tugevdamist, kasutades selleks sihtotstarbelist maksupoliitikat, aktiivsena vananemist edendavad meetmeid, eluasemepoliitikat ning lastele, eakatele, puudega inimestele ja ülalpeetavatele pakutavate teenuste integreeritud võrgustike loomist, et avaldada soodsat mõju töö ja eraelu tasakaalule;

73. rõhutab, et töö- ja pereelu ühitamine on võimalik vaid siis, kui tasustamata hoolduskohustused jagatakse naiste ja meeste vahel õiglasemalt ning kui peredele on kättesaadavad jõukohase hinnaga kvaliteetsed hooldusteenused; kutsub liikmesriike üles tagama teenuste kättesaadavust, jõukohast hinda, paindlikkust ja kõrget kvaliteeti ning eriti lastehoiuteenuste kättesaadavust, võttes eesmärgiks tagada kuni kolmeaastastele lastele 50 % ja kolme- kuni kuueaastastele lastele 100 % vajalikest hooldusteenustest, ning suurendada hooldusteenuste kättesaadavust teistele ülalpeetavatele ja näha ette selline puhkusekord, mis sobiks nii emadele kui ka isadele;

74. juhib tähelepanu asjaolule, et paljudel eakatel inimestel on vähe või ei ole üldse sugulasi, kellele toetuda, ning kutsub liimesriike üles tõhustama omavahelist parimate tavade vahetust tagamaks, et eakad säilitaksid võimalikult kauaks iseseisvuse ning et tugiteenused oleksid vajadusel kättesaadavad ja kohandatud üksikisiku vajadustega;

75. juhib tähelepanu asjaolule, et kui tööturul ei looda tingimusi töö-, pere- ja eraelu ühitamiseks ega soodustata perekondadele ettenähtud täisteenuste arengut, siis sündivus väheneb ning Euroopa ühiskonna vananemine hoogustub veelgi;

76. kutsub ettevõtjaid ja valitsusi üles arendama kõrgetasemelist nõustamist ja abi nendele perekonnaliikmetele, kes peavad ülal või hooldavad oma vanemaid omakseid, ning looma neile võimalused osutatud hooldeteenuse arvamiseks pensioniõiguste hulka ja piisava rahalise hüvitise saamiseks; on seisukohal, et pereliikmete hoolet ei tohi kuritarvitada kokkuhoiumoodusena;

Majanduspoliitika

77. on seisukohal, et uute turgude hõlvamine eakatele suunatud majanduses pakub suuri võimalusi konkurentsi- ja innovatsioonivõime parandamiseks, majanduskasvu ja tööhõive suurendamiseks ning vabatahtliku töö propageerimiseks; usub, et paljud erialaorganisatsioonid, kes on olnud vanuselise diskrimineerimise vastaste kavandatavate õigusaktide vastuvõtmise vastu, ei ole seda võimalust märganud;

78. on seisukohal, et üks võimalus ületada digitaalne lõhe – nähtus, mis puudutab eriti naisi, eelkõige eakaid naisi, ning põhjustab nende ametialast ja sotsiaalset tõrjutust – oleks koolide poolt läbi viidavad arvutioskusi arendavad eksperimentaalsed algatused;

79. on arvamusel, et uued tugevad diskrimineerimisvastased õigusaktid, mis reguleerivad kaupade ja teenuste kättesaadavust, pakuvad tähelepanuväärset majanduskasvu ja tööhõive võimalust, kuna likvideeritakse takistused, mida eakad inimesed teatavatele teenustele ja kaupadele ligipääsu puhul kogevad; nõuab, et lõpetataks kõik põhjendamatud ja ebaõiglased üldised piirangud kaupadele ja teenustele juurdepääsu osas, millega paljud eakad inimesed puutuvad kokku, kui nad soovivad näiteks osta kindlustust või puhkusereisi või üürida autot;

80. kutsub liikmesriike üles looma raamtingimusi ning eelkõige võtma uuenduslike meetmeid, mis arvestavad erinevaid piirkondlikke tingimusi;

81. nõuab rohkem meetmeid kohalikul tasandil, näiteks tuleb asutada piirkondlikke, territoriaalseid või kohalikke tööhõivenõukogusid, mis viiksid kokku poliitiliste otsuste langetajad ja tööturu osapooled;

82. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid rakendama tugevaid meetmeid, et ära hoida vari- ja poolvarimajandust, kus tegutseb mitteametlik tööjõud ja mis mõjutab negatiivselt ELi tööturgu, selle asemel et edendada ainult meetmeid, mis on suunatud nende sisemise tööjõu kaitsmisele; rõhutab, et võitlus deklareerimata töö vastu tööandjate ja/või vahendajate vastu võetavate meetmete/sanktsioonide abil mõjub tõesti hoiatusvahendina;

83. nõuab jõupingutusi, et tõhustada võitlust ebaseadusliku töö vastu – eelkõige tuleb suurendada järelevalveasutuste (tehaseinspektsioonid, töökohtud jne) inim- ja muid ressursse;

Pensioni- ja eelarvepoliitika

84. märgib, et sotsiaalkindlustussüsteemide ees seisavad rasked ülesanded ning liikmesriigid peaksid ellu viima ulatuslikke struktuurireforme ning otsima uusi võimalusi tervishoiu ja pensionisüsteemide jätkuvaks rahastamiseks;

85. on seisukohal, et kuna rahvastiku kiirest vananemisest on saamas ülemaailmne probleem, mis tekitab liikmesriikide tervishoiu- ja hoolekandesüsteemidele lähiaastatel lisaprobleeme, tuleks komisjonil võtta endale koordinaatori roll eakatele suunatud tervishoiu- ja hoolekandeteenuste lahenduste väljatöötamisel ja parimate tavade levitamisel liikmesriikides;

86. nõuab rohkemate meetmete võtmist tagamaks, et eakad inimesed oleksid teadlikud oma õigustest ja kohustustest sotsiaalkindlustuse süsteemide ja pensionide valdkonnas ning et selline teave oleks esitatud lihtsas ja kergesti ligipääsetavas vormis;

87. rõhutab, et õigus inimväärsele elule on inimõigus ning terve elu töötanud inimesed ei tohi saada majanduskriisi ohvriteks;

88. rõhutab, et tuleb tegeleda meeste ja naiste palgaerinevusega, mis praegu on ELi 27 liikmesriigis 17 %, sest see toob kaasa madalama sissetuleku esimese lapse sünnist alates ning lõppkokkuvõttes vähendab pensioni ja suurendab vaesuse määra eakate naiste seas;

89. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ümber hindama sotsiaalhooldussüsteeme selles osas, kus need endiselt näevad meestele ja naistele ette märkimisväärselt ebavõrdseid pensione, ning kaaluma võimalusi võtta parandusmeetmeid, arvestades ajutisest töötamisest või emakohustuste täitmisest tuleneva sissemaksete puudumisega;

90. rõhutab, et kõnealuses sotsiaalpoliitika valdkonnas tuleb arvesse võtta kõigi liikmesriikide tavasid, sest liikmesriikide pensionisüsteemid on erinevad;

91. rõhutab, et kuna üle 80-aastaste (väga eakate) inimeste arv on märkimisväärselt suurenenud, peab tulevaste põlvkondade kanda jäävate üha kasvavate prognoositud kulude vähendamine olema esmatähtis;

92. märgib ülemaailmse majanduslanguse üdist mõju riikide rahandusele ja majandusele laiemalt; on lisaks arvamusel, et Euroopa elanikkonna vananemine koos sündimuse vähenemisega kujutab endast põhjalikku demograafilist muutust, mistõttu tuleb reformida Euroopa hoolekande- ja fiskaalsüsteeme, sh pensionisüsteeme, et võimaldada vanemale põlvkonnale heatasemelist hoolekannet, vältides samas noorematele põlvkondadele võlakoorma tekitamist; ergutab stabiilsuse ja kasvu pakti reformiprotsessi, et võimaldada liikmesriikidel täita oma kohustust muuta pensionisüsteemid jätkusuutlikumaks;

93. märgib, et ühiskonna demograafilise muutusega seonduvad arvukad küsimused kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse ning seetõttu ei ole ühendusel üldist pädevust demograafilise muutuse küsimuste reguleerimiseks Euroopa tasandi eeskirjadega; tõdeb, et kõikidel liikmesriikidel tuleb võtta meetmeid, et tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus ja võime demograafilise muutusega toime tulla;

94. märgib, et põlvkondadeüleseks arvepidamiseks ning prognooside tegemiseks seoses valitsemissektori võlaga järgmistel aastakümnetel ja sellest tulenevate kaudsete kuludega tulevastele põlvkondadele on viimastel aastatel kasutatud mitmesuguseid viise, mis toovad esile mahajäämuse näitajad jätkusuutlikkuse valdkonnas, nagu nõutav esmane tasakaal, mis tähendab eelarve struktuurset tasakaalu, mille abil on võimalik tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus;

95. kutsub komisjoni üles teostama pidevat põlvkondadeülest arvepidamist, sealhulgas hindamisi liikmesriikide tulevase võlakoorma ja riigi rahanduse mahajäämuse kohta jätkusuutlikkuse valdkonnas, ning tegema tulemused üldsusele kergesti juurdepääsetaval ja arusaadaval viisil kättesaadavaks;

96. märgib, et praegused võlaprognoosid on murettekitavad ja viitavad tulevaste põlvkondade suurele võlakoormale, ning kutsub seetõttu liikmesriike üles vähendama oma struktuurseid esmaseid puudujääke ja liikuma jätkusuutliku võla suhte suunas;

97. soovitab liikmesriikidel teha ettepanekuid meetmeteks, millega suurendada üldist tootlikkust, eelkõige hoolekandeteenuste, sealhulgas tervishoiu- ja hooldusteenuste osutamisel eakatele;

98. märgib, et kui kõrgema keskmise elueaga kaasneks ka hea tervis, oleks riigi rahanduse mahajäämus jätkusuutlikkuse valdkonnas mõnede arvutuste kohaselt väiksem suurusjärgus 1,5 % SKPst, ning on seisukohal, et seetõttu on ülimalt oluline ennetada terviseprobleeme ja tegeleda nendega võimalikult vara;

99. väljendab muret asjaolu pärast, et paljud liikmesriigid ei ole suutnud oma pensionisüsteeme reformida; kutsub komisjoni üles esitama analüüsi olukorra kohta kõikides liikmesriikides, tuues välja pikaajalised riskid seoses iga liikmesriigiga;

100. rõhutab, et liikmesriikidel on vaja suurendada oma osalust tööturul, kasutades selleks paindlikku tööaega ning pakkudes rohkem võimalusi osalise tööajaga või kodus töötamiseks;

Neljapäev, 11. november 2010

101. ergutab liikmesriike oma maksu- ja hüvitissüsteemide raames toetama perekondi ning võimaldama väikelastega perekondadele lastehoiuteenuseid;

102. ergutab liikmesriike kõrvaldama kõik negatiivsed stiimulid (eriti maksude ja pensioni osas), mis takistavad eakatel jätkamast töötamist ka pärast pensioniea saabumist, ning julgustab looma tõhusaid toetusmehhanisme ja stiimuleid, kuna elanikkonna vananemise mõju sõltub tööhõive määrast ja keskmisest töötundide arvust;

103. on seisukohal, et demograafilisi suundumusi arvesse võttes on suur potentsiaal jätkusuutlike ja heal tasemel töökohtade loomiseks sotsiaal- ja tervishoiuteenuste valdkonnas;

Rändepoliitika

104. on seisukohal, et ränne koos õnnestunud integratsiooniga, sh majandusliku integratsiooniga, aitab toime tulla demograafiliste muutustega ning et liiga paljud sisserändajad ei tunne end kuuluvat riiki, kus nad elavad, osaliselt diskrimineerimise pärast, mida nad kogevad;

105. on veendunud, et oluline on avatud ja siiras arvamustevahetus, mille käigus käsitletakse erinevat sisserändepoliitikat, sisserändajate vastuvõtmise tingimusi, nende majanduslikke väljavaateid, ebaseadusliku sisserände probleemi, praegusest majanduskriisist tekitatud töötuse kasvu sisserändajate hulgas ning tõhusaid meetmeid uustulnukate sotsiaalse ja kultuurilise isoleerituse vältimiseks;

106. juhib tähelepanu asjaolule, et eakad inimesed ei ole sotsiaalselt enam nii liikuvad ning nad ei kohane kergesti uue keskkonnaga, kuid nende integratsioonivõime on kõrge;

107. on veendunud, et edukas integratsioon eeldab demokraatlike traditsioonide kohast ja põhiseaduslike alusväärtuste kohast samastumist, võrdõiguslikku osalust ja vastutust ning et integratsioon saab õnnestuda alles siis, kui sisserändajad on valmis kohanema ja kohalikud elanikud on valmis neid vastu võtma; on arvamusel, et põlvkondadevahelist solidaarsust täiendab kultuuridevaheline solidaarsus, mis eeldab erineva kultuuriga seotud eelarvamustest loobumist;

108. on arvamusel, et vastuvõtjariigi elanikkonna seas seaduslikke sisserändajaid aktsepteeriva õhkkonna saavutamine sõltub otseselt täpse ja tervikliku teabe esitamisest ning ksenofoobiavastase kultuuri loomisest;

109. on veendunud, et aktiivsena vananemine peaks hõlmama täielikku ühiskondlikku osalust ja kaasatust osalusdemokraatia otsustamisprotsessidesse;

Tervishoiu- ja hoolekandepoliitika

110. märgib, et demograafilised muutused on piirkonniti väga erinevad ning põhjustavad väljarännet maa- ja äärepiirkondadest, mistõttu tuleks ette näha sotsiaalhoolekande- ja tervishoiustruktuuride ümberkorraldamine, tagada toetusrahad ning sisse viia intensiivne parimate tavade vahetus nüüdisaegsel info- ja sidetehnoloogial põhinevate uute lähenemisviiside ja teenuste kohta;

111. on seisukohal, et eakatele kodus pakutavaid teenuseid oleks võimalik edendada ja korraldada iseseisvate koostöötegevuste innustamise teel, lähtudes kohalike omavalitsusega sõlmitavatest kokkulepetest ja jagades peredele vastavaid teenuse kasutamist võimaldavaid tõendeid;

112. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tulenevalt elanikkonna üldisest vananemisest tegema igakülgset koostööd ka hooldussüsteemide jätkusuutlike finantseerimissüsteemide väljatöötamise osas, et tagada vajalike hoolekandeteenuste kättesaadavus;

113. märgib, et eakate diskrimineerimise kohta tervishoius on märkimisväärselt palju tõendeid; juhib tähelepanu asjaolule, et tõenäosus, et eakas patsient saab kogu talle vajaliku ravi, on vanuselise diskrimineerimise tõttu madalam kui noorema patsiendi puhul; on seisukohal, et selline erinev kohtlemine ravis ja hoolduses võib avaldada olulist mõju eakate inimeste tervisele;

114. märgib lisaks, et demograafilised muutused ja nende tagajärjed puudutavad ELi lääne- ja idaosa erinevalt ning vaja on poliitikat, mis tagaks ühtse ja tasakaalustatud majanduskasvu ning jätkusuutliku piirkondliku arengu;

115. kutsub liikmesriike üles aitama väheneva elanikkonnaga piirkondi, tagades üldhuviteenuste kõrge taseme (nt haridus, kaasa arvatud koolieelne haridus ja lapsehooldus, hoolekande- ja tervishoiu- ning postiteenused) ja juurdepääsu (nt ühistransport, transpordi infrastruktuur ja telekommunikatsioonivõrgud) ning tagama osalemise majandustegevuses ja oskused (nt koolituse abil, mis hõlmab elukestvat õpet ja uute tehnoloogiate kasutamist ning nendesse investeerimist); nõuab, et nende ülesannete täitmiseks kohandataks raamtingimusi vastavalt kohalikele vajadustele ja kohalikele osalistele ning parandataks osaliste kohanemisvõimet; juhib eriti tähelepanu saarte, piirialade, mägipiirkondade ja teiste asustuskeskustest kaugemal asuvate piirkondade olukorrale;

116. kutsub liikmesriike üles kaaluma tööjõu reguleeritud rände võimalusi (ränne kolmandatest riikidest ELi);

117. rõhutab, et olenemata sissetulekust, vanusest, sotsiaalsest staatusest või terviseriskidest, peavad inimesed saama taskukohast ja korralikku arstiabi ja kvaliteetset hooldust ning sel eesmärgil tuleb võimalikult kiiresti vastu võtta uued ELi diskrimineerimisvastased õigusaktid, mis tagavad juurdepääsu sotsiaalteenustele;

118. tervitab ELi rahastatavat projekti Predict („Eakate osaluse suurendamine kliinilistes katsetes"), mille toel püütakse mõista, miks jätkub eakate inimeste diskrimineerimine kliinilistes katsetes; on arvamusel, et eakaid inimesi tuleks varustada ravimitega, mille tõhusus ja ohutus vastavas vanusegrupis on katsetega kindlaks tehtud;

119. tunnustab liikmesriikide saavutusi eakate hoolduses, kuid kutsub neid üles senisest veelgi enam tähelepanu pöörama pakutavate teenuste kvaliteedikriteeriumide kehtestamisele ja nende järgimisele; on seisukohal, et liikmesriikidel ja komisjonil tuleks ühenduse sees parandada koostööd ka hoolekandeteenuste järelevalve valdkonnas, milleks liikmesriigid võiksid kaaluda siseriiklike hoolekandteenuste kontaktpunktide võrgustiku loomist, mille kaudu oleks nii siseriiklikult kui ka ühenduse siseselt võimalik saada teavet osutatavate hoolekandeteenuste ja nende kvaliteedi kohta, samuti esitada kaebusi teenuste kvaliteedi kohta;

120. nõuab, et komisjon esitaks rohelise raamatu eakate väärkohtlemise ning eakate inimeste kaitsmise kohta ühiskonnas ja hooldekodudes;

121. nõuab, et liikmesriigid vahetaksid avatud koordinatsiooni meetodi kaudu teavet ja parimaid tavasid eakate pikaajalise hoolduse kohta ning eriti meetmete kohta, mille eesmärk on kaitsta eakaid inimesi ühiskonnas ja hooldekodudes ning võidelda eakate väärkohtlemise vastu;

122. tunnistab, et suur hulk sisserännanud naisi töötab eakate hooldusteenuste sektoris, ning teeb ettepaneku tõhustada liikmesriikide kontrolli deklareerimata töö piiramiseks kõnealuses sektoris ja teisalt hõlbustada sektori töötajaile juurdepääsu asjakohasele koolitusele elukestva õppe raames, et tagada teenuste hea kvaliteet;

123. kutsub liikmesriike üles tegelema pereliikmest hooldajate küsimusega, kaasa arvatud nende õigusega vabalt otsustada, kas nad tahavad olla hooldajad, ning võimalusega ühitada hooldamine palgatööga ning juurdepääsuga sotsiaalkindlustuskavadele ja vanaduspensionile, et vältida otseselt hooldamise tulemusel tekkinud vaesumist;

124. rõhutab tasustamata hooldustööd arvestavate individuaalse sotsiaalkindlustuse ja pensioniõiguste olulisust;

Neljapäev, 11. november 2010

125. on seisukohal, et vaja on koostada ELi toimimisjuhend, milles määratakse kindlaks miinimumnõuded ja -hüvitised seoses pikaajalise hoolduse tagamisega ning mille Euroopa Parlament ja nõukogu vastu võtavad;

Osalemine ühiskonnas

126. on seisukohal, et igal inimesel peaks olema võimalus ühiskonnaelus osaleda; rõhutab siiski, et ühiskondlik tegevus peab jääma vabatahtlikuks;

127. rõhutab, et seoses demograafiliste muutustega muutub üha tähtsamaks aktiivse kodanikuühiskonna idee, mistõttu on vaja ümber hinnata kodanike ja riigi vahekord ühiskondlike ülesannete täitmisel;

128. on seisukohal, et hooldetöö nõuab hooldetöötajatelt kõrget kvalifikatsiooni ja erilist vastutust, mida peab tunnustama nii ühiskondlikult kui ka rahaliselt; on seisukohal, et ainult nii on võimalik pikas perspektiivis taset säilitada ning piisaval hulgal hea väljaõppega ja motiveeritud hooldetöötajaid leida;

*

* *

129. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teadusuuringute raamprogrammide rakendamine

P7_TA(2010)0401

Euroopa Parlamendi 11 novembri 2010. aasta resolutsioon teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamise kohta (2010/2079(INI))

(2012/C 74 E/06)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni teatist teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamise kohta (KOM(2010)0187);

— võttes arvesse komisjoni 23. juuni 2009. aasta otsust keskmise personalikulu arvutamise meetodite lubatavuskriteeriumide kohta (C(2009)4705);

— võttes arvesse eksperdirühma aruannet kuuenda raamprogrammi järelhindamise kohta (2002–2006) – Rietscheli aruanne – ning sellele järgnenud komisjoni teatist (KOM(2009)0210);

— võttes arvesse komisjoni 26. mai 2010. aasta teatist pealkirjaga „Kas kontrollide arvu tuleks suurendada või mitte? Kontrollidega kaasnevate halduskulude ja vigade esinemise riski vahelise õige tasakaalu leidmine” (KOM(2010)0261);

— võttes arvesse nõukogu 3. detsembril 2009. aastal vastu võetud järeldusi suuniste kohta, mis puudutavad Euroopa teadusuuringute ja teadusuuringutel põhineva innovatsiooni tulevasi prioriteete 2010. aastale järgnevas Lissaboni strateegias, ning konkurentsivõime nõukogu 26. mail 2010. aastal vastu võetud järeldusi lihtsustatud ja tõhusamate Euroopa teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavate programmide kohta;